

Predstavničkog doma, održanoj 29. aprila 2008. godine, i na 17. sjednici Doma naroda, održanoj 15. maja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O POLJOPRIVREDI, ISHRANI I RURALNOM RAZVOJU BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

(1) Ciljevi ovog zakona su da utvrdi:

- a) okvir za institucionalne strukture, nadležnosti, odgovornosti, linije izvještavanja, propise, mehanizme koordinacije, procese konsultacija, prava, obaveze i provođenje mjera na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH) koje su uključene u razvoj sektora poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja;
- b) okvir i mehanizme za jačanje konkurentnosti, kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, te primjenu standarda koji su potrebni za ostvarivanje dinamičnijeg razvoja u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja;
- c) okvir i mehanizme koji su potrebni za pripremu pridruživanja i ulaska u Evropsku uniju (u daljnjem tekstu: EU) i ispuni sve obaveze određene međunarodnim sporazumima u vezi sa sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u BiH;
- d) okvir za osiguravanje usklađenosti sektorskih strategija i agroekonomskih politika, posebnih mjera provođenja i procedura provođenja koji su potrebni za koordiniran razvoj sektora poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH;
- e) okvirne ciljeve sektora poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja i definira okvirne mjere potrebne za njihovo ostvarenje.

(2) Ovim zakonom utvrđuju se: definicije termina koje će se koristiti u sektorskim propisima, ciljevi, principi, mehanizmi razvoja politika u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, struktura i nadležnost na svim nivoima vlasti, struktura i službe institucionalne podrške, njihove funkcije i veze, mehanizmi za monitoring i evaluaciju (praćenje i ocjena), te upravni i inspekcijski nadzor.

Član 2.

(Obim sektora)

Sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja obuhvata:

- a) poljoprivredu i ishranu (primarnu proizvodnju, preradu i distribuciju poljoprivredno-prehrambenih proizvoda),
- b) ruralni razvoj,
- c) šumarstvo i proizvode šumarstva (u domenu integracija u EU),
- d) ribarstvo i riblje proizvode,
- e) vodoprivredu (u domenu poljoprivrede i ruralnog razvoja),
- f) poljoprivrednu mehanizaciju, opremu i objekte,
- g) poljoprivredno zemljište,
- h) agrookoliš,
- i) trgovinu poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (domaća i vanjska),

- j) veterinarstvo i zdravlje životinja (živa stoka),
- k) zdravlje i zaštitu bilja.

Član 3.

(Značenje pojedinih izraza)

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) *Poljoprivredni proizvod* podrazumijeva proizvode biljne proizvodnje, stočarstva i ribarstva, te proizvode prvog stepena njihove prerade. Lista poljoprivrednih proizvoda data je u Aneksu I. koji je sastavni dio ovog zakona.
- b) *Poljoprivredna djelatnost* podrazumijeva privrednu djelatnost koja obuhvata biljnu i stočarsku proizvodnju i s njima povezane uslužne djelatnosti u skladu sa standardnom klasifikacijom djelatnosti u BiH, te očuvanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju.
- c) *Poljoprivredno gazdinstvo* podrazumijeva proizvodnu jedinicu, i s tehničkog i privrednog gledišta, kojom se jednoobrazno rukovodi i koja se bavi proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda; ili održava zemljište, koje se više ne koristi za proizvodnju, u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju. Gazdinstvo se može baviti i drugim dodatnim (nepoljoprivrednim) proizvodnim i uslužnim djelatnostima.
- d) *Nosilac poljoprivrednog gazdinstva* podrazumijeva fizičko ili pravno lice, ili grupu fizičkih i pravnih lica u skladu sa statusom koji ima grupa i njeni članovi prema zakonima u BiH, a čije se gazdinstvo nalazi na teritoriji BiH, te obavlja poljoprivrednu djelatnost i registrirano je u Registru poljoprivrednih gazdinstava kao nosilac gazdinstva.
- e) *Agrookoliš* podrazumijeva metode poljoprivredne proizvodnje koje su u skladu s principima zaštite i poboljšanja kvaliteta okoliša, krajolika i njegovih obilježja, prirodnih resursa, zemljišta i genetske raznolikosti.
- f) *Poljoprivredni otpad* podrazumijeva svaku supstancu koju poljoprivredni proizvođač odlaže ili namjerava ili je obavezan odložiti. Pod tim se ne podrazumijevau fekalne materije, slama i ostale prirodne bezopasne materije iz poljoprivredne proizvodnje koje se dalje koriste u poljoprivrednoj proizvodnji ili za proizvodnju energije iz biomase koja se dobiva kroz procese i metode koje ne štete okolišu i ne ugrožavaju zdravlje ljudi.
- g) *Održivi razvoj* podrazumijeva razvoj koji uz zadovoljavanje potreba sadašnjih ne ugrožava mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. To uključuje potrebu ograničavanja upotrebe resursa i proizvodnje otpada na nivo koji neće narušiti stabilnost i kvalitet ekosistema.
- h) *Ruralni razvoj* podrazumijeva skup politika, mjera i aktivnosti koje za cilj imaju sveobuhvatan ekonomski, socijalni i kulturni napredak stanovništva ruralnih područja i koje se planiraju i provode uz uvažavanje principa održivog razvoja i očuvanja i unapređenja kvaliteta okoliša.
- i) *Plan ruralnog razvoja* podrazumijeva niz mjera koje za cilj imaju poboljšanje konkurentnosti poljoprivrede i šumarstva; poboljšanje kvaliteta okoliša i sela; podsticanje diverzifikacije (raznolikosti) privrednih

- aktivnosti i poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima.
- j) *Ribarstvo* podrazumijeva djelatnosti koje obuhvataju gajenje, zaštitu, ribolov, promet i upotrebu ribe i riblje ikre, rakova, školjki i mekušaca, te drugih životinja u ribolovnim vodama.
- k) *Organski proizvod* podrazumijeva poljoprivredni proizvod koji je proizveden prema principima organske poljoprivredne proizvodnje, koji uključuju specifične metode organske proizvodnje na poljoprivrednom gazdinstvu, kao i djelatnosti uključene u dalju preradu, pakiranje i označavanje proizvoda u skladu s ciljevima, principima i pravilima određenim zakonom.
- l) *Poljoprivredno-prehrambeno preduzetništvo* podrazumijeva svaku aktivnost bez obzira da li je profitna ili ne, ili da li je preduzima privatni ili javni subjekt, izvršavajući bilo koju od aktivnosti u pogledu bilo koje faze proizvodnje, prerade i distribucije poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
- m) *Ishrana* podrazumijeva pristup i raspoloživost visokokvalitetne i zdravstveno ispravne hrane, odnosno svake materije ili proizvoda prerađenog, djelimično prerađenog ili neprerađenog, a namijenjenog konzumiranju ljudi ili se može očekivati da će ga ljudi konzumirati i odnosi se na sve proizvode agroindustrijskog kompleksa od njive do trpeze.
- n) *Autohtona vrsta i pasmine životinja* podrazumijeva skup životinja iste vrste, koje se, zbog zajedničkog porijekla i prilagođavanja specifičnim životnim prilikama, međusobno podudaraju u značajnim pasminskim oznakama i svojstvima, morfološke i fiziološke prirode. Ta svojstva životinje jedne pasminske grupe moraju sigurno prenositi na svoje potomstvo.
- o) *Tradicionalna proizvodnja i tradicionalni proizvod na bazi biljnih i životinjskih komponenti* podrazumijeva proizvodnju biljnih, životinjskih i proizvoda na bazi bilja i životinjskih supstanci, koja se, u odnosu na konvencionalnu proizvodnju, razlikuje po načinu proizvodnog procesa, a u skladu s dobrom proizvođačkom praksom i bez obzira na mjesto porijekla. Tradicionalni proizvod je proizvod koji, u odnosu na slične proizvode iste kategorije, ima karakteristike koje ga razlikuju od ostalih konvencionalnih proizvoda, bez obzira na mjesto porijekla. Tradicionalni proizvod mora biti sačinjen od tradicionalne sirovine ili imati tradicionalan sastav ili tradicionalan način proizvodnje i/ili prerade.
- p) *Sljedivost (mogućnost praćenja)* je mogućnost ulaganja u trag hrani, hrani za životinje, životinji koja proizvodi hranu, odnosno služi za proizvodnju hrane, sirovini ili materiji koja je namijenjena ugrađivanju ili se očekuje da će biti ugrađena u hranu ili hranu za životinje, kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije.
- a) aktiviranje neiskorištenih prirodnih i ljudskih resursa, razvoj održivog konkurentnog i dinamičnog sektora poljoprivrede, šumarstva i ishrane,
- b) povećanje stepena zadovoljavanja potreba stanovništva vlastitom hranom i zamjena uvoza hrane domaćom proizvodnjom za koju postoje prirodni i drugi uslovi te smanjenje vanjskotrgovinskog deficita poljoprivredno-prehrambenih proizvoda,
- c) osiguranje usklađivanja i integracije sektora u EU i globalno tržište,
- d) podsticanje diverzifikacije ekonomskih aktivnosti, poboljšanje zaposlenosti, te općih uslova za ostvarenje prihoda i kvaliteta života u ruralnim područjima,
- e) osiguravanje pristupa i raspoloživosti visokokvalitetne, pristupačne i sigurne hrane,
- f) osiguravanje racionalne upotrebe i zaštite prirodnih resursa i biodiverziteta,
- g) omogućavanje primjerenog životnog standarda i pridonošenje stabilnosti poljoprivrednog dohotka i prehrambene sigurnosti stanovništva koje se u što većoj mjeri podmiruje domaćim konkurentnim poljoprivrednim proizvodima.

Član 5.

(Okvir mjera politike u poljoprivredi i ruralnom razvoju)

- (1) Mjere podrške za poljoprivredu i ruralni razvoj za BiH postepeno će se prilagođavati na svim nivoima vlasti, s ciljem usklađivanja s vrstama mjera u EU. Mjere se, u širem smislu, svrstavaju u sljedeće kategorije:
- a) mjere politike za podršku poljoprivrednih tržišta,
- b) mjere politike ruralnog razvoja.
- (2) Mjere politike za podršku poljoprivrednih tržišta okvirno se dijele u sljedeće grupe:
- a) *mjere za poboljšanje kvaliteta:* uključuju određene proizvode za koje BiH ima konkurentsku prednost u oblasti proizvodnje, prerade i trgovine tih proizvoda,
- b) *mjere direktne podrške poljoprivrednim gazdinstvima:* uključuju plaćanja po hektaru i/ili po grlu (u vezi s mjerama za povećanje poljoprivrednih gazdinstava i konkurentnosti),
- c) *mjere vanjske trgovine:* u skladu s međunarodnim trgovinskim sporazumima.
- (3) Mjere politike ruralnog razvoja dijele se u tri osnovne grupe, i to:
- a) *mjere za povećanje konkurentnosti:* uključuju mjere za povećanje investicija u poljoprivredna gazdinstva i prehrambenu industriju, podršku službama za educiranje u sektoru, podršku ranom penzioniranju, podršku mladim poljoprivrednicima, podršku razvoju infrastrukture u ruralnim područjima i ostale slične mjere vezane za konkurentnost ruralnog područja,
- b) *mjere za zaštitu ruralne okoline:* uključuju mjere za manje povoljna ruralna područja, podršku agroekološkim programima uključujući i organsku proizvodnju, integralnu proizvodnju, proizvodnju prihvatljivu za okoliš, podršku dobrobiti životinja i druge mjere u vezi s ruralnom okolinom,
- c) *mjere za diverzifikaciju aktivnosti u ruralnim područjima i mjere za poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima:* uključuju podršku dopunskim djelatnostima i nepoljoprivrednim uslugama, mjere za poboljšanje sela i očuvanje prirodnog i kulturnog

POGLAVLJE II. CILJEVI I MJERE POLITIKE POLJOPRIVREDE, ISHRANE I RURALNOG RAZVOJA U BiH

Član 4.

(Okvirni sektorski ciljevi u BiH)

- (1) Ciljevi sektorske politike BiH su:

naslijeđa u ruralnim područjima i s tim povezane mjere.

- (4) Detaljne mjere podrške i mehanizmi za njihovu primjenu određuju se sektorskim strategijama za poljoprivredu, ishranu i ruralni razvoj u BiH i akcionim planovima, kao što je određeno čl. 7. i 12. ovog zakona.

Član 6.

(Primjena okvirnih ciljeva i mjera)

- (1) Ciljevi i mjere određeni u Poglavlju II. čl. 4. i 5. ovog zakona osiguravaju okvir za razvoj i provođenje svih sektorskih politika, propisa, programa i mjera koje se preduzimaju na svim nivoima uprave u BiH.
- (2) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) odgovorno je da osigura da su sve sektorske politike, propisi, programi i mjere koje se preduzimaju na svim nivoima uprave u BiH u skladu s ovim okvirnim ciljevima i mjerama.

POGLAVLJE III. NADLEŽNOSTI NA SVIM NIVOIMA VLASTI U SEKTORU POLJOPRIVREDE, ISHRANE I RURALNOG RAZVOJA

Član 7.

(Nadležnosti Ministarstva)

Ministarstvo je nadležno za:

- a) definiranje okvira agroekonomskih politika u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH),
- b) osiguravanje efektivnog usklađivanja, koordinacije, provođenja i monitoringa strategija u BiH i akcionih planova za sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja.
- c) donošenje strategija kojima se osigurava:
 - 1) precizna definicija širih i posebnih ciljeva sektora,
 - 2) očekivani rezultati sektora (kriteriji uspješnog djelovanja) koji se utvrđuju na precizan, pouzdan i mjerljiv način,
 - 3) okvir mjera politike i mehanizama provođenja,
 - 4) mehanizme monitoringa i evaluacije, uključujući utvrđivanje mjera uspješnosti, indikatora, institucija odgovornih za prikupljanje podataka i procedure evaluacije,
- d) redovni (najmanje jednom godišnje) monitoring i evaluaciju provođenja strategija i ocjenu pojedinačnih agroekonomskih politika, njihove efektivnosti i efikasnosti, te njihov doprinos sveukupnim ciljevima sektora, i finansijski i ekonomski, te davanje smjernica za usklađivanje mjera u skladu s rezultatima takvih analiza,
- e) koordiniranje svih instrumenata politike kako bi se osiguralo da su u skladu sa strategijama sektora u BiH i odgovarajućim međunarodnim sporazumima,
- f) redovno revidiranje i ažuriranje strategija BiH i akcionih planova (i/ili u skladu sa ciklusima politike EU) uz potpunu konsultaciju i dogovor s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH i drugim odgovarajućim institucijama,
- g) osiguravanje usklađivanja i koordinacije sektorskih programa, zakona, propisa i mjera neophodnih za pregovaranje i ispunjavanje odgovarajućih međunarodnih obaveza, uključujući sve neophodne uslove u vezi s evropskim integracijama na svim nivoima vlasti,
- h) osiguravanje uspostavljanja i koordiniranja svih neophodnih institucija i drugih tijela, koordiniranje razvoja neophodnih mjera i procedura za ispunjavanje međunarodnih obaveza i trgovinskih standarda u onome što se odnosi na sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH i njihovog usklađivanja i integracije u EU,
- i) osiguravanje uspostavljanja i razvoja neophodnih mehanizama konsultacije, komunikacije, koordinacije i saradnje s vlastima na svim nivoima koji su relevantni za efektivno upravljanje sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH,
- j) osiguravanje promocije i širenje naučnih saznanja i inovativnih praksi za sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH u koordinaciji sa svim ostalim relevantnim tijelima,
- k) osiguravanje ispunjenja, dosljednost i obuhvatnost svih obaveza izvještavanja prema međunarodnim sporazumima i domaćim zakonima i propisima, a u vezi sa sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH,
- l) osiguravanje pripreme godišnjih izvještaja o stanju u sektoru,
- m) osiguravanje efektivnog koordiniranja svih inspeksijskih službi u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u BiH,
- n) usmjeravanje i nadzor Ureda za veterinarstvo BiH, Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja i Uprave za harmonizaciju sistema plaćanja, čija se prava i obaveze određuju zakonima i drugim propisima,
- o) osiguravanje koordinacije s Agencijom za sigurnost hrane BiH kao što je određeno članom 11. ovog zakona.

Član 8.

(Nadležnosti organa entiteta i Brčko Distrikta BiH)

Organi entiteta i Brčko Distrikta BiH nadležni su za:

- a) definiranje, upravljanje i provođenje posebnih strategija sektora, agroekonomskih politika, programa i mjera na teritorijama entiteta i Brčko Distrikta BiH, i izvršavanje svih zakonodavnih, upravnih i drugih zadataka vezano za efektivno upravljanje u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja,
- b) osiguravanje usklađenosti svojih strategija, akcionih planova, politika, programa, zakona i drugih propisa u skladu s utvrđenim okvirima BiH,
- c) preduzimanje svih radnji i uspostavljanje i efektivno djelovanje svih neophodnih mehanizama za uspješno provođenje strategija BiH i zakona u utvrđenim vremenskim okvirima,
- d) podržavanje Ministarstva u obavljanju efektivnog monitoringa i evaluacije provođenja strategija i ocjenjivanja pojedinačnih politika, njihove efektivnosti i efikasnosti, te njihovog doprinosa ukupnim finansijskim i ekonomskim ciljevima sektora, te usklađivanje mjera politike s rezultatima analiza i preporuka,
- e) podržavanje razvoja svih neophodnih institucija i drugih tijela kako bi osigurali ispunjavanje međunarodnih obaveza i trgovinskih standarda u onome što se odnosi na sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja i njihovog usklađivanja i integracije u EU,

- f) podržavanje i aktivno učešće u uspostavljanju i razvoju neophodnih mehanizama konsultacije, komunikacije, koordinacije i saradnje sa svim nivoima vlasti koji su relevantni za efektivno upravljanje sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH,
 - g) podržavanje i aktivan doprinos u ispunjavanju, dosljednosti i obuhvatnosti svih obaveza izvještavanja prema međunarodnim sporazumima, domaćim zakonima i drugim propisima, a u vezi s onim što se odnosi na sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH,
 - h) podržavanje i pomoć Ministarstvu u osiguravanju jedinstvene primjene procedure rada i mjera u upravnom i inspekcijskom nadzoru u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja,
 - i) pružanje informacija kako bi podržali pripremu godišnjeg izvještaja BiH u skladu s vremenskim rasporedom Ministarstva i zadovoljavanje zahtjeva za informacijama kako bi podržali međunarodne obaveze izvještavanja BiH.
- (2) Ministarstvo utvrđuje jasne mehanizme koordinacije, smjernice i procedure za izvještavanje za sve upravne organizacije u sastavu Ministarstva, a u skladu s najboljim praksama EU, osiguravajući da upravne organizacije ostanu glavne komponente za svrhe eksternog izvještavanja, na način propisan zakonom.
 - (3) Ministarstvo uspostavlja efektivne mehanizme za saradnju i koordiniranje svih institucija koje pružaju usluge podrške upravnim organizacijama, u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, u sastavu Ministarstva.
 - (4) Ministarstvo koordinira i učestvuje u procesu razvoja:
 - a) ukupnih politika za odgovarajući sektor u kojem djeluju upravne organizacije,
 - b) novih propisa i provedbenih akata, a u skladu sa ispunjavanjem obaveza prema zahtjevima EU u oblastima u kojima djeluju upravne organizacije.

Član 11.

(Agencija za sigurnost hrane BiH i politika ishrane)

- Član 9.
- (Nadležnosti kantona i općina)**
- Organi kantona i općina nadležni su za:
- a) osiguravanje efektivnog usklađivanja, koordiniranja, provođenja i monitoringa strategija, agroekonomskih politika, programa i budžetskih planova u skladu sa strateškim okvirima i operativnim planovima BiH i entiteta,
 - b) podržavanje konsultativnog procesa za razvoj sektorskih strategija i akcionih planova osiguravanjem učešća u određenim radnim timovima i aktivnim učešćem u javnim raspravama,
 - c) osiguravanje neophodnih informacija za djelovanje sistema monitoringa i evaluacije BiH, kao i korištenje prikupljenih podataka za poboljšanje procesa godišnjeg planiranja i primjenu politika,
 - d) godišnje prilagođavanje i redefiniranje mjera politike/programa u skladu s nalazima sistema monitoringa i evaluacije BiH,
 - e) osiguravanje efektivne i efikasne saradnje sa svim institucijama odgovornim za upravljanje sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, uključujući i Savjetodavno vijeće, određeno članom 18. ovog zakona i druge relevantne institucije,
 - f) osiguravanje da preduzete akcije prati jasan konsultativni proces, te da rad bude javan,
 - g) pripremu i dostavljanje nadležnim organima entiteta godišnjih izvještaja o uspješnosti djelovanja agroekonomskih politika, o evaluaciji njihovog uticaja na sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, kako bi podržali sistem monitoringa i evaluacije BiH u skladu sa svim zahtjevima.
- (1) Ministarstvo učestvuje u procesu izrade tehničkih i drugih propisa u oblasti sigurnosti hrane zajedno s relevantnim institucijama odgovornim za upravljanje politikama iz oblasti zdravstva u BiH, a kojim koordinira Agencija za sigurnost hrane BiH (u daljnjem tekstu: Agencija), u skladu sa svojim nadležnostima određenim Zakonom o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04).
 - (2) Ministarstvo pruža podršku subjektima u poslovanju s hranom kako bi se osposobili za ispunjavanje uslova određenih u Poglavlju VII. Zakona o hrani "Obaveze subjekata u poslovanju s hranom".
 - (3) Ministarstvo učestvuje u upravljanju rizikom i krizama kao dio integrirane mreže organizacija, kojim koordinira Agencija, a koje djeluju u oblasti sigurnosti hrane, kao što je propisano članom 54.1. h) Zakona o hrani.
 - (4) Ministarstvo, Agencija i druga nadležna ministarstva, uz konsultacije sa ostalim relevantnim organizacijama, nadležni su za zajedničku pripremu i podnošenje prijedloga za osiguranje postepenog razdvajanja nadležnosti za upravljanje rizikom i procjenu rizika za sigurnost hrane na državnom nivou, i vremenskog okvira za provođenje.

Član 12.

(Ruralni razvoj)

Član 10.

(Upravne organizacije u sastavu Ministarstva)

- (1) Upravne organizacije u sastavu Ministarstva su:
 - a) Ured za veterinarstvo BiH,
 - b) Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja,
 - c) Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja.
- (2) Osnove za realiziranje politike ruralnog razvoja BiH određuju se Strateškim planom ruralnog razvoja BiH (u daljnjem tekstu: Strateški plan BiH).
- (3) Strateškim planom BiH definiraju se ciljevi ruralnog razvoja, utvrđuju programi, mjere i druge aktivnosti za postizanje ovih ciljeva, uspostavljaju mehanizmi monitoringa i evaluacije, te okvirno utvrđuju potrebna finansijska sredstva i procedure za njihovo korištenje. Strateški plan BiH osnova je za usmjeravanje svih planova i programa ruralnog razvoja donesenih na svim nivoima vlasti u BiH.
- (4) Odluku o pristupanju izradi Strateškog plana BiH donosi Ministarstvo. Nacrt strateškog plana BiH izrađuje interresorna komisija čiji sastav određuje Ministarstvo i relevantni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (5) Strateški plan BiH usvaja Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Vijeća ministara BiH, za period od najviše sedam godina.

- (5) Ministarstvo priprema i jednom godišnje izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH o realizaciji Strateškog plana BiH.
- (6) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH pripremaju programe ruralnog razvoja i dostavljaju ih na usvajanje zakonodavnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH. Programi ruralnog razvoja entiteta i Brčko Distrikta BiH treba da budu usaglašeni sa Strateškim planom BiH.
- (7) Entiteti i Brčko Distrikt BiH, svojim programima ruralnog razvoja, utvrđuju prioritete, obim i mehanizme finansiranja programa ruralnog razvoja, a na bazi planiranih i raspoloživih budžetskih i drugih sredstava, i usaglašen sa Strateškim planom BiH.
- (8) Kantoni u Federaciji BiH, na osnovu ovog i drugih zakona, te u skladu s raspoloživim budžetskim i drugim sredstvima, mogu pripremati, usvajati i realizirati programe ruralnog razvoja.
- (9) Jedinice lokalne samouprave, na osnovu ovog i drugih relevantnih zakona, mogu planirati i, u skladu s raspoloživim budžetskim i drugim sredstvima, realizirati projekte i mjere ruralnog razvoja.
- (10) Svi nivoi vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi, programi, projekti i mjere ruralnog razvoja odgovorni su za utvrđivanje regulatornih i operativnih mehanizama za odobravanje, realizaciju, nadzor nad realizacijom i izvještavanje o realiziranim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja.
- (11) Svi nivoi vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi ruralnog razvoja obavezni su, na zahtjev Ministarstva, saradivati i osiguravati informacije o planiranim i realiziranim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja.
- (12) Ministarstvo osigurava da su sve odluke u vezi s planiranjem, na svim nivoima vlasti, donesene u dogovoru, koordinaciji i saradnji, te uz aktivno učešće predstavnika svih odgovornih institucija i zainteresiranih strana koje su uključene u ruralni razvoj, a u skladu s dobrim praksama EU.
- (13) S ciljem osiguranja efektivnog usklađivanja i koordinacije pri provođenju Strateškog plana BiH, Ministarstvo će uspostaviti organizacionu jedinicu za koordinaciju ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Jedinica ruralnog razvoja), koja obavlja sljedeće poslove:
- a) koordinira, prikuplja, grupira i objedinjuje podatke o aktuelnom stanju ruralnih područja u BiH,
 - b) koordinira, izrađuje specifične mjere ruralnog razvoja potrebne da se osigura efektivno provođenje Strateškog plana BiH,
 - c) osigurava podršku i smjernice svim nivoima uprave u razvoju integriranih programa ruralnog razvoja uz korištenje učesničkog metoda planiranja prema dobrim praksama EU, a u saglasnosti sa Strateškim planom BiH,
 - d) pruža podršku u planiranju okvirnih budžeta za programe ruralnog razvoja, čija sredstva u BiH osigurava međunarodna zajednica i korisnici programa ruralnog razvoja,
 - e) razvija procedure ocjene, odobravanja, plaćanja i kontrole vezano za specifične mjere ruralnog razvoja u saradnji s Uredom za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja,
 - f) pruža podršku nižim nivoima vlasti u koordinaciji dogovorenih programa ruralnog razvoja s drugim ministarstvima i ostalim zainteresiranim stranama,
 - g) razvija i provodi efektivni sistem monitoringa i evaluacije programa ruralnog razvoja uključujući Komitet za monitoring ruralnog razvoja BiH i osigurava službu sekretarijata za podršku njegovom funkcioniranju,
 - h) u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, priprema i osigurava sve relevantne izvještaje o napretku u provođenju Strateškog plana BiH i povezanih programa na svim nivoima vlasti, koji proizilaze iz međunarodnih obaveza.

Član 13.

(Odgovornost i obaveze za usklađivanje sistema plaćanja)

- (1) Radi osiguranja usklađivanja sistema plaćanja koje obavljaju nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, s ciljem podrške mjerama politike u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, Ministarstvo je odgovorno za dosljednost, transparentnost i koordinaciju sistema plaćanja.
- (2) S ciljem jačanja i usklađivanja postojećih sistema plaćanja, praksi i procedura u entitetima i Brčko Distriktu BiH, Ministarstvo obavlja sljedeće zadatke:
 - a) u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, razvija pravni okvir za uspostavljanje i razvoj institucionalnih struktura za podršku u provođenju mjera politike i privlačenja sredstava EU i sredstava iz drugih međunarodnih fondova,
 - b) uspostavlja jedinstvene prakse i procedure funkcija odobravanja, izvršenja i računovodstvenih transakcija u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, koje će biti primijenjene u entitetima i Brčko Distriktu BiH,
 - c) usaglašava sistem upravne kontrole u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, koji će osigurati transparentnost i dostupnost podataka o svim mjerama podrške i isplatama,
 - d) u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, uspostavlja funkcije kontrole,
 - e) promovira ujednačenu primjenu procedura za isplate i zahtjeve na svim nivoima, a koji su u skladu s pravilima EU,
 - f) koordinira obuku osoblja na svim nivoima kako bi se osigurala jedinstvena primjena procedura i ispravno provođenje mjera,
 - g) pruža pomoć u uspostavljanju registara iz člana 14. ovog zakona i drugih evidencija i koordinira rad odgovarajućih službi tehničkih timova na svim nivoima s ciljem konzistentne primjene sistema referentne registracije i sistema skladištenja podataka u okviru sveobuhvatnog tehničkog okvira,
 - h) ostvaruje komunikaciju s platnim organizacijama i drugim internim i eksternim organima u pogledu procedura i razmjene podataka u statističke i druge svrhe po zahtjevu,
 - i) uspostavlja efektivni usklađeni sistem monitoringa i evaluacije, u skladu s najboljom evropskom praksom,
 - j) identifikira i pomaže u razvoju drugih relevantnih službi s ciljem promoviranja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda,
 - k) identifikira i pomaže u razvoju i provođenju mjera uvoznog-izvoznog režima i intervencije na tržištu.

Član 14.
(Registri)

(1) S ciljem provođenja mjera za pružanje podrške razvoju sektora poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, kao i za potrebe planiranja i analiza u oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, Ministarstvo koordinira uspostavljanjem i razvojem jedinstvenih registara, a provode ih nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, u skladu sa zahtjevima Evropske unije, kako slijedi:

- a) *Registar poljoprivrednih gazdinstava BiH*: ovim registrom uvodi se sistem za identifikaciju podnosilaca zahtjeva za sredstva podrške. Ovim registrom također će biti osigurana ključna referenca u sistemu registra identifikiranja životinja, uspostavljanjem utvrđenog i jedinstvenog sistema za evidentiranje identiteta svakog poljoprivrednog proizvođača koji podnese zahtjev za podršku.
- b) *Registar klijenata BiH*: u ovom registru evidentira se identitet i registriranje lica koja ostvaruju pravo na sredstva iz mjera podrške ili druge usluge vlade. On će sadržavati evidenciju svih pravnih i fizičkih lica koji su primaoci sredstava podrške u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju iz budžetskih sredstava BiH. Ovom evidencijom obuhvaćeni su i trgovci, uvoznici, izvoznici te prerađivači poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
- c) *Registar identifikiranja životinja BiH*: ovaj registar odnosi se na sistem identifikiranja i registriranja životinja, i primarno registrira goveda, sitnu stoku i druge životinje, koristeći registar poljoprivrednih gazdinstava kao ključnu referencu za osiguranje jedinstvenog sistema identifikiranja životinja.
- d) *Sistem identifikiranja zemljišnih parcela BiH*: ovaj registar osigurava jedinstveni identifikacioni sistem poljoprivrednih zemljišnih parcela i evidentira njihov geografski položaj, veličinu, granice i druge relevantne informacije.

(2) Procedure upisa, održavanja i brisanje podataka iz registara iz stava (1) ovog člana propisuje Vijeće ministara BiH, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

(3) Pored navedenih registara iz stava (1) ovog člana, mogu se voditi drugi registri i evidencije u skladu s ovim zakonom i drugim propisima.

(4) Osnovica za vođenje registara i evidencija, te njihovo povezivanje je jedinstveni identifikacioni broj koji je obavezan za sve registre i evidencije iz stava (1) ovog člana. Strukturu jedinstvenog identifikacionog broja propisuje Vijeće ministara BiH.

(5) Upis u registre obavezan je za sva fizička i pravna lica, koja žele da ostvaruju korist od mjera podrške i drugih usluga u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja.

(6) Ministarstvo je odgovorno da osigura koordinaciju, usklađivanje i integraciju registara, protok informacija, njihov međusobni odnos i povezanost, te njihovo postepeno usklađivanje sa zahtjevima EU. Svaku promjenu sistema, procesa i procedura registriranja odobrava ministar, u saradnji s entitetima i Brčko Distriktom BiH.

Član 15.
(Baze podataka)

(1) Ministarstvo je nadležno za uspostavljanje integriranog sistema baze podataka za povezivanje registarskih podataka

i ostalih relevantnih informacionih sistema s ciljem osiguranja tehničke usaglašenosti postojećih i novih baza podataka, u skladu s najboljim praksama EU.

(2) Ministarstvo može zatražiti i koristiti postojeće izvore podataka koji su dostupni na svim nivoima vlasti, iz djelokruga javnih institucija i agencija, i drugih ovlaštenih tijela. Ove informacije daju se na raspolaganje besplatno, u razumnom roku koji odredi Ministarstvo i relevantna institucija.

(3) Ministarstvo će osigurati podatke iz svojih baza podataka, uključujući mape i planove, nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH i drugim ovlaštenim organizacijama i pružiocima javnih usluga, kako bi se podržalo provođenje relevantnih mjera podrške, te drugim državnim organima, ako su im potrebni podaci za provođenje zadataka određenih zakonom.

Član 16.
(Statistike i informacije u poljoprivredi)

(1) Ministarstvo uspostavlja Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi (u daljnjem tekstu: Odbor za KIP), koji je nadležan za:

- a) koordiniranje razvoja usklađenog i integriranog informacionog sistema u poljoprivredi BiH, uz konsultacije nadležnih organa države, entiteta i Brčko Distrikta BiH;
 - b) koordiniranje postepenog uvođenja informacionog sistema u poljoprivredi u skladu s EU koji uključuje, ali se ne ograničava na popis u poljoprivredi BiH, Mrežu računovodstvenih podataka BiH (u daljnjem tekstu: MRP) i Komitet za monitoring MRP, Poljoprivredni tržišni informacioni servis, te druge informacije koje zahtijeva EU i druge međunarodne organizacije;
 - c) koordiniranje između različitih struktura koje rade na pitanjima statistike u poljoprivredi i službama informiranja na svim nivoima;
 - d) uspostavljanje, koordiniranje i određivanje odgovornosti specifičnih tehničkih radnih grupa s ciljem podrške radu Odbora za KIP;
 - e) davanje saglasnosti i koordiniranje ugovorenih usluga koje pružaju treća lica, na zahtjev, a s ciljem podrške funkcioniranju Odbora za KIP;
 - f) nadgledanje efektivnosti pružanja, monitoringa i evaluacije ugovorenih usluga, na zahtjev;
 - g) koordiniranje s Agencijom za statistiku BiH i EUROSTAT-om u razvoju informacionih sistema u sektoru;
 - h) usklađenost u radu s drugim aktivnostima (projektima i programima) u poljoprivredi i statistici, na zahtjev;
 - i) uspostavljanje i osiguranje korištenja zajedničkih standarda i metodologija za prikupljanje statističkih podataka, te njihovo objedinjavanje i širenje, uključujući redovno publiciranje, na svim nivoima uprave, u saradnji sa svim nadležnim organima;
 - j) priprema i redovno dostavljanje izvještaja svim relevantnim organima o radnim planovima Odbora za KIP, te o aktivnostima i rezultatima;
 - k) upravljanje Sekretarijatom Odbora za KIP, određenim stavom (2) ovog člana.
- (2) Ministarstvo uspostavlja Sekretarijat Odbora za KIP koji će biti nadležan za osiguravanje službe za

podršku Odboru za KIP, kako bi mu se omogućilo izvršavanje funkcija i obaveza određenih stavom (1) ovog člana.

- (3) Ministarstvo osigurava sredstva za izvršavanje funkcija Odbora za KIP i Sekretarijata određenih st. (1) i (2) ovog člana.

Član 17.

(Poljoprivredni tržišni informacijski servis)

- (1) Ministarstvo, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, uspostavlja Poljoprivredni tržišni informacijski servis BiH (u daljnjem tekstu: PTIS).
- (2) Ministar određuje strukturu i organizaciju PTIS-a kao javnog servisa i osigurava njegovo finansiranje.
- (3) PTIS je nadležan za prikupljanje, obradu i objavljivanje podataka o količinama i cijenama određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, poljoprivrednog zemljišta na bh. i međunarodnom tržištu.
- (4) Ministar utvrđuje reprezentativna tržišta za poljoprivredne i prehrambene proizvode te poljoprivredno zemljište na osnovu ekonomskog i finansijskog značaja robe u domaćoj i vanjskoj trgovini BiH.
- (5) Nadležni organi države, entiteta i Brčko Distrikta BiH obavezni su redovno dostavljati podatke PTIS-u s ciljem objedinjavanja reprezentativnih podataka za BiH, a u skladu s EU i drugim međunarodnim zahtjevima, te u formatu pogodnom za razmjenu podataka s drugim zemljama.
- (6) Ministar utvrđuje izvore javnih i privatnih informacija, koje će biti unesene u PTIS, te obaveze fizičkih i pravnih lica za osiguravanje podataka, te odgovarajuću naknadu. Ministar također propisuje vrstu, obim i učestalost dostave, prikupljanja i objavljivanja podataka.
- (7) Obaveze PTIS-a iz stava (1) ovog člana ne odnose se na obaveze iz djelokruga Agencije za statistiku BiH.
- (8) PTIS može naplaćivati naknadu za svoje usluge do one mjere do koje su konkurentni privatnim preduzećima. Ove naknade prihod su budžeta BiH.

POGLAVLJE IV. DRUGE RELEVANTNE INSTITUCIONALNE STRUKTURE I SLUŽBE U OKVIRU SEKTORA

Član 18.

(Savjetodavno vijeće)

- (1) S ciljem osiguranja efektivnog mehanizma konsultacije, učešća, koordinacije i legitimnosti donošenja odluka u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, osniva se Savjetodavno vijeće kao stručno tijelo.
- (2) Savjetodavno vijeće ima mandat da daje mišljenja, preporuke i savjete, koje razmatra Ministarstvo.
- (3) Savjetodavno vijeće sastoji se od 15 priznatih stručnjaka uključujući predstavnike relevantnih naučnih institucija (šest), predstavnika privatnog poljoprivrednog sektora (tri), poljoprivredne industrije (dva), prehrambene industrije (dva) i nevladinih organizacija koje djeluju u sektoru (dva).
- (4) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, imenuje članove Savjetodavnog vijeća, na mandat od četiri godine.
- (5) Ministarstvo je dužno osigurati uslove za efikasan rad Savjetodavnog vijeća, a prema planu njegovog poslovanja.
- (6) Savjetodavno vijeće ima zadatak da:
 - a) se uključi u raspravu o sektorskoj strategiji i politici u oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, kojim

se određuju vizija i misija sektora, te da predlaže pravce dugoročnog razvoja sektora,

- b) savjetuje odgovorne institucije u vezi sa svim pitanjima koja zahtijevaju odluku o sektorskoj politici ili strateškim pravcima,
 - c) daje mišljenja i preporuke za predložene propise, međunarodne sporazume i inicijative, te druga relevantna pitanja,
 - d) analizira sve izvještaje specijaliziranih tijela navedenih u ovom zakonu, uključujući nalaze sistema monitoringa i evaluacije Ministarstva, određene članom 22. ovog zakona, i implikacije na predloženo preusmjeravanje mjera politike koje se primjenjuju u sektoru,
 - e) osigurava smjernice za definiranje prioriteta u istraživanju i stručnoj obuci u oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja,
 - f) razvija smjernice za projekte i programe stručne obuke i istraživanja, u pogledu selekcije, provođenja, monitoringa i evaluacije u skladu sa sektorskim strategijama BiH.
- (7) Savjetodavno vijeće bit će odgovorno da osigura da se odluke donose na transparentan način i putem konsultacija, te da budu dostupne javnosti.
- (8) Savjetodavno vijeće obavezno je podnositi Ministarstvu polugodišnji i godišnji izvještaj o radu, te da postupi po svim pitanjima na zahtjev Ministarstva, Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH.

Član 19.

(Savjetodavne službe u sektoru)

- (1) Ministarstvo uspostavlja mehanizme za koordiniranje i promoviranje privatnih i javnih savjetodavnih službi na svim nivoima vlasti kako bi se podržalo provođenje mjera ruralnog razvoja i poljoprivrednih politika i programa širom BiH.
- (2) Ministarstvo je odgovorno da u sektoru definira standarde koji se odnose na kvalitet usluga koje pružaju savjetodavne službe i zaposleni kako bi se osigurao kvalitet usluga na svim nivoima vlasti za pružaoce savjetodavnih usluga, uključujući sistem njihove stalne edukacije i obuke, te javnog priznavanja i evidentiranja.
- (3) Ministarstvo je odgovorno za organiziranje obuke savjetnika u oblasti primjene jedinstvenih procedura za ispunjavanje aplikacija za plaćanja, na način koji odredi Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja, te za certificiranje savjetnika koji pružaju takve usluge poljoprivrednicima, na zahtjev.
- (4) Ministarstvo osigurava sve potrebne uslove za primjenu sistema za pružanje kvalitetnih usluga kako bi se omogućila transparentnost i sljedivost u skladu s najboljim praksama iz EU.
- (5) Ministarstvo pruža podršku politici transfera tehnologije osiguravanjem potrebnih uslova za organiziranje obaveznih godišnjih ciklusa obuke i edukacije za pružaoce savjetodavnih usluga.
- (6) Ministarstvo je odgovorno za osiguranje uspostavljanja elektronskih resursa potrebnih za unapređenje transfera tehnologije, ruralnog razvoja i poljoprivrednih savjetodavnih službi.
- (7) Ministarstvo je odgovorno za pripremu polugodišnjih izvještaja o radu, kako bi se podržao razvoj postojećih i

novih službi, te ispunile obaveze sistema monitoringa i evaluacije.

Član 20.

(Referentne laboratorije i druga tijela za testiranje)

- (1) Ministarstvo razvija detaljan plan za postepeni razvoj troškovno-efektivnog i efikasnog sistema referentnih laboratorija i drugih tijela za testiranje (u daljnjem tekstu: laboratorije) u skladu s potrebama BiH i mogućnosti da ispunjava obaveze prema domaćim, međunarodnim i sporazumima EU.
- (2) Ministarstvo ima pravo određene zadatke povjeravati laboratorijama izvan BiH, ako takvih nema u BiH.
- (3) Ministarstvo koordinira akreditiranje laboratorija u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, u skladu s međunarodnim zahtjevima.
- (4) Ministarstvo utvrđuje procedure za saradnju i koordiniranje s laboratorijama u skladu s najboljim praksama iz EU.
- (5) Ministarstvo određuje minimalne zahtjeve u pogledu kvaliteta usluga koje pružaju laboratorije i uslova koje moraju ispuniti kako bi dobili odobrenje za obavljanje određenih zadataka.
- (6) Laboratorije imaju odgovornosti da osiguraju efektivnu saradnju, koordinaciju i odobrenje svih institucija odgovornih za sektorsko upravljanje, a posebno upravljanje rizikom i kriznim situacijama u oblasti sigurnosti hrane i poljoprivrede.
- (7) Laboratorije su odgovorne za pripremu polugodišnjeg izvještaja o radu i njegovo podnošenje Ministarstvu, pružanje podrške u pripremi godišnjeg izvještaja BiH, kao i podržavanje sistema monitoringa i evaluacije BiH u skladu s njihovim zahtjevima i precizno određenim smjernicama i vremenskim rasporedom.

Član 21.

(Robne rezerve na entitetskom i kantonalnom nivou)

- (1) Ministarstvo je odgovorno za uspostavljanje veza s organizacijama koje upravljaju robnim rezervama na entitetskom i kantonalnom nivou (u daljnjem tekstu: robne rezerve), te za pružanje pomoći u usklađivanju njihove aktivnosti sa strategijama sektora u BiH.
- (2) Ministarstvo predlaže strateške smjernice za djelovanje robnih rezervi, kao i procedure za koordinaciju, saradnju i provođenje politika intervencije i izvještavanja u skladu s praksama politike EU.
- (3) Robne rezerve pružaju podršku u pripremi godišnjeg izvještaja BiH i osiguravaju sve relevantne i tražene podatke Ministarstvu i sistemu monitoringa i evaluacije, a na osnovu njihovih zahtjeva prema utvrđenom vremenskom okviru.
- (4) Robne rezerve osiguravaju transparentnost i sljedivost svakodnevnog rada u skladu s propisima BiH i dobrim praksama EU.

POGLAVLJE V. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE

Član 22.

(Monitoring i evaluacija)

- (1) Ministarstvo, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, uspostavlja sistem monitoringa i evaluacije BiH za sektor i slijede smjernice i najbolje prakse EU kojima se progresivno uvodi Zajednički okvir za monitoring i evaluaciju EU.
- (2) Sistem monitoringa i evaluacije BiH omogućava transparentan mehanizam za ocjenu uticaja politika koje se

primjenjuju na svim nivoima vlasti u pogledu njihove socijalne, finansijske i ekonomske efikasnosti.

- (3) Rezultati ocjena pojedinačnih i ukupnih mjera politike objavljivat će se i uključivat će preporuke o potrebi prilagođavanja i poboljšanja.
- (4) Na osnovu izvještaja monitoringa i evaluacije koji se daju odgovarajućim organima uprave na pregled i razmatranje, postići će se sporazum između Ministarstva i nadležnog organa o prilagođavanju koje treba da se uvede i vremenskom rasporedu tog prilagođavanja.

Član 23.

(Godišnji izvještaji BiH u sektoru)

- (1) Ministarstvo sačinjava godišnji izvještaj o stanju u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH za prošlu godinu.
- (2) Izvještaj se zasniva na prethodno dostavljenim izvještajima koje pripremaju nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (3) Ministarstvo dostavlja izvještaj Vijeću ministara BiH na razmatranje, najkasnije do 30. maja tekuće godine, a Vijeće ministara BiH dostavlja ga Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje najkasnije do 30. juna tekuće godine.
- (4) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH obavezni su Ministarstvu dostavljati godišnji izvještaj o sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja najkasnije do 30. marta tekuće godine.
- (5) Godišnji izvještaj sadrži ocjenu stanja u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, mjere sektorske politike koje su preduzete u prošloj godini, te prijedlog i način provođenja mjera politike u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju za slijedeći period.
- (6) Godišnji izvještaj izrađuje Ministarstvo ili od njega ovlašteno pravno lice ili ustanova, u skladu s propisima koje donosi ministar.
- (7) Godišnji izvještaj o stanju u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u prethodnoj godini objavljuje se u formi službene publikacije Ministarstva.

POGLAVLJE VI. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 24.

(Upravni i inspeksijski nadzor)

- (1) Ministarstvo obavlja upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, kao i upravni nadzor nad institucijama, ustanovama i organizacijama u obavljanju poslova određenih ovim zakonom.
- (2) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega obavlja nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH posredstvom nadležnih inspeksijskih službi.
- (3) Ministarstvo, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, osigurava redovnu obuku inspektora i jedinstvenu primjenu procedura rada i mjera u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u skladu sa zahtjevima integracije u EU.
- (4) Inspeksijske službe u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH sarađuju s Ministarstvom, upravnim organizacijama u njegovom sastavu, kantonalnim službama, institutima i drugim organizacijama, te poljoprivrednim stručnjacima u BiH i inozemstvu.

POGLAVLJE VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

(Rok za donošenje propisa i uspostavljanja institucija)

- (1) Ministarstvo je dužno u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona razviti strategije BiH, kao i akcione planove za poljoprivredu, ishranu i ruralni razvoj, u skladu s članom 7. ovog zakona.
- (2) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH kao i niži nivoi vlasti dužni su početi usklađivanje svojih propisa u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja s ovim zakonom i osigurati odgovarajuća sredstva, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Ministarstvo i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, osim propisa predviđenih pojedinim članovima ovog zakona, mogu donijeti i druge propise, u roku od godinu dana koji su potrebni za primjenu ovog zakona.
- (4) Ministarstvo je dužno, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti podzakonske akte propisane ovim zakonom.
- (5) Ministarstvo će uspostaviti organizacione jedinice za koordinaciju informacija u poljoprivredi, ruralnom razvoju, monitoringu i evaluaciji, kao što je određeno ovim zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (6) Ministarstvo će, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, početi uspostavljati poljoprivredni tržišni informacijski sistem u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (7) Ministarstvo će uspostaviti Savjetodavno vijeće u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ovog zakona.

Član 26.

(Usklađivanje propisa)

Zakonski i podzakonski propisi koji se primjenjuju u oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja bit će usklađeni s ovim zakonom najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 27.

(Stupanje Zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 194/08

15. maja 2008. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dr. Milorad Živković , s. r.	Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Sulejman Tihić , s. r.
--	--

PRILOG I**LISTA**

Broj u Briselskoj nomenklaturi	Opis proizvoda
Poglavlje 1	Žive životinje
Poglavlje 2	Meso i jestivi mesni otpaci
Poglavlje 3	Riba, ljuskari i mekušci
Poglavlje 4	Mliječni proizvodi; ptičija jaja; prirodni med
Poglavlje 5	
05.04	Crijeva, mokraćni mjehuri i stomaci životinja (osim ribe), cijeli i njihovi dijelovi

05.15	Proizvodi životinjskog porijekla, koji nisu pomenuti ni uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1 ili poglavlja 3, neupotrebljive za ljudsku ishranu
Poglavlje 6	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće
Poglavlje 7	Jestivo povrće, određeno korijenje i gomolji
Poglavlje 8	Voće za jelo i orašasti plodovi; kora lubenica ili citričnog voća
Poglavlje 9	Kafa, čaj i začini osim mate čaja (heading No 0903)
Poglavlje 10	Žitarice
Poglavlje 11	Proizvodi mlinске industrije; slad i škrob; gluten; inulin
Poglavlje 12	Uljano sjemenje i plodovi; razno zmevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana
Poglavlje 13	
ex13.03	Pektin
Poglavlje 15	
15.01	Masnoće i druge prečišćene svinjske masnoće; prečišćene masnoće peradi
15.02	Neprečišćene masnoće goveda, ovaca ili koza; loj (uključujući "premijer džus") koji se dobiva iz ovih masnoća
15.03	Stearin od svinjske masnoće, oleostearin i lojni stearin; ulje od svinjske masti, oleo ulje i ulje od loja, nemulgovano, nemiješano ni na drugi način pripremljeno
15.04	Masti i ulja, riba i morskih sisara, prečišćeni ili neprečišćeni
15.07	Nehlapiva biljna ulja, u tečnom ili čvrstom stanju, sirova, rafinirana ili prečišćena
15.12	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla, hidrogenizirani, ali dalje nepripremljeni
15.13	Margarin, preparati od masti i druge pripremljene jestive masnoće
15.17	Ostaci od razlaganja masnih supstanci, životinjskih ili biljnih voskova
Poglavlje 16	Preradevine od mesa, ribe, ljuskara ili mekušaca
Poglavlje 17	
17.01	Šećer od šećerne trske i šećerne repe u čvrstom stanju
17.02	Ostali šećeri, šećerni sirupi; vještački med (bez obzira da li je pomiješan s prirodnim medom); karamelni
17.03	Melase sa ili bez dodatka boje
17.05	Aromatizirani ili obojeni šećeri, sirupi i melase, ali ne uključujući voćne sokove koji sadrže dodati šećer u bilo kojem omjeru
Poglavlje 18	
18.01	Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
18.02	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci kakaa
Poglavlje 20	Proizvodi od povrća, voća i ostalih dijelova biljke
Poglavlje 22	
22.04	Mošt od grožđa, u fermentaciji ili s fermentacijom bez dodavanja alkohola
22.05	Vino od svježeg grožđa; mošt od grožđa s fermentacijom bez dodavanja alkohola
22.07	Druga fermentirana pića (npr. jabukovača, kruškovača i medovina)
ex22.08	
ex22.09	Etilni alkohol ili neutralni alkohol, bez obzira da li je denaturiran, bilo koje jačine, dobiven iz poljoprivrednih proizvoda navedenih u dodatku I ugovora, osim likera i drugih alkoholnih pića i miješanih alkoholnih preparata (poznato kao "ekstrakti koncentrata") za proizvodnju pića
ex22.10	Sirće i zamjene sirćeta
Poglavlje 23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana
Poglavlje 24	
24.01	Nepreradeni duhan, duhanski otpaci
Poglavlje 45	
45.01	Pluto prirodno, sirovo, drobljeno, granulirano ili mljeveno; otpaci od pluta
Poglavlje 54	